

Liikmeõiguste teostamisest Mittetulundusühingus Eesti Seemneliit

❖ Mittetulundusühing Eesti Seemneliit eesmärgid ja riigi liikmelisus

Mittetulundusühing Eesti Seemneliit (edaspidi ka *seemneliit*) on seemnesektori ettevõtteid ühendav erialaliit, mille eesmärk on esindada liikmete huve, edendada kvaliteetse ja sertifitseeritud seemne kasutamist ning toetada sordiaretuse ja seemnekasvatuse arengut Eestis.

Mittetulundusühing Eesti Seemneliit (reg nr 80237986) on asutatud 30.03.2006 (registreeritud 28.06.2006). Seemneliidul on 35 liiget. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on riigi liikmeõigusi volitanud teostama hallatava riigiasutuse Maaelu Teadmuskeskuse (edaspidi *METK*).

Seemneliidu peamised eesmärgid on:

- seemnevaldkonna korrastamine, arendamine ja koordineerimine;
- oma liikmete majanduslike ja erialahuvide ning õiguste kaitsmine kõigis instantsides;
- Eesti seemnevaldkonna esindajate huvide esindamine rahvusvahelistes organisatsioonides;
- sordiaretuse, seemnekasvatuse ja seemnete turustamise edendamine;
- sordikaitse arendamine ja autoriõiguste kaitse tagamine sortide omanikele;
- liidu liikmete rolli suurendamine põllumajandustootmises ja seemnemajanduses.

❖ Seemneliidu tegevustest perioodil jaanuar 2025 – detsember 2025 ja liikmelisuse jätkamise vajalikkus

2025. aastal keskendus seemneliit oma tegevuses peamiselt seemnete ja sortide kasutamisega seotud regulatsiooni, andmestiku ja sektori teadlikkuse parandamisele. Juhatuse fookuses oli valdkondlike küsimuste lahendamine ning koostöö arendamine riigiasutuste ja erialaliitudega.

Koostöö riigiasutustega. Aruandeaastal toimusid seemneliidu juhtimisel mitmed olulised kohtumised Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA), Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi esindajatega. Kohtumiste eesmärk oli juhtida tähelepanu seemnete ja sortide kasutamisega seotud probleemidele ning leida võimalusi sektori töö paremaks korraldamiseks.

Arutelude keskmes olid järgmised teemad:

- sortide kasutamise kohta kogutavate andmete puudulikkus;
- sertifitseeritud seemnete kasutamise tähtsus;
- sordikaitse rakendamise praktika;
- e-põlluraamatu sordiandmete kvaliteet ja kasutatavus.

Kohtumisel Põllumajandus- ja Toiduameti juhtkonnaga oli fookusteemadeks sertifitseeritud seemnete roll integreeritud taimekaitstes ning võimaluste otsimine seemnete temaatika käsitlemiseks taimekaitsekoolitustes. Samuti tõstatati küsimus sertifitseerimata seemne turustamise ning järelevalve võimaluste kohta.

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametiga peetud aruteludes keskenduti sordiandmete kogumisele ja kasutamisele ning vajadusele luua parem ülevaade Eestis kasvatatavatest sortidest.

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiga toimunud kohtumistel käsitleti e-põlluraamatu andmestruktuuri ja vajadust korrastada seemnekategooriate ning sortide kajastamist, et kogutavad andmed oleksid usaldusväärsed ja kasutatavad valdkonna poliitikate kujundamisel.

Seemneliidu poolt on riigiasutustele järjepidevalt edastatud sõnum, et sordivalik ja sertifitseeritud seemnete kasutamine on põllumajanduse kestlikkuse ja tootlikkuse seisukohalt strateegilise tähtsusega.

Valdkondlik esindamine ja koostöö. Seemneliit osales aruandeperioodil geneetiliste ressursside ja sordiaretuse nõukogu töös, kus arutati Eesti sordiaretuse programmi arengut, tootjate kaasamist ning järgmise perioodi eesmärgi. Lisaks käsitleti küsimust, kuidas parandada ülevaadet Eestis kasvatatavatest sortidest ning tagada paremad andmevood sordiaretajate ja tootjate vahel.

Rahvusvahelisel tasandil osales seemneliidu tegevjuht Euroseeds'i FSS iga-aastaselt töökohtumisel Brüsselis, kus fookus oli Euroopa seemnesektori arengusuundadel. Lisaks kavandati osalemist Läti seemnesektori konverentsil, mille eesmärk on tugevdada koostööd seemnetootmise väärtusahela osapoolte vahel.

Liikmeskond. 2025. aastal liitus seemneliidu liikmeskonnaga Puide Seeme OÜ, peale mida on liidul on 35 liiget. Lisaks eelnevale tegeles juhatus aruandeaastal ka liikmeskonnaga seotud administratiivsete küsimustega ning liikmemaksude arvestuse ja laekumiste jälgimisega.

OTS süsteem. Aruandeaastal jätkati OTS süsteemi haldamist ja deklaratsioonide kogumist. 2025. aasta deklaratsioonide arv oli võrreldes eelneva aastaga väiksem, mistõttu arutati juhatuses võimalikke meetmeid süsteemi toimimise parandamiseks ning plaaniti selleks sordiesindajate ühiskoosolekut. OTS 2025. aasta koondandmed koostati ja edastati sordiomanikele 2026. aasta alguses.

Muud tegevused. Juhatuses käsitleti aruandeaastal ka mitmeid praktilisi valdkondlike teemasid, sealhulgas madalama idanevusega seemnete sertifitseerimise eriloa taotlemist sügiskülvideks ning seemnete idanevusega seotud katsete läbiviimise võimalusi. Lisaks tehti ettepanekuid teadmussiirde tegevuste korraldamiseks, sealhulgas seemnekasvatuse konverentsi ning õpiringide läbiviimiseks teemal „Põllult seemnepartiiks“.

2025. aasta tegevus näitas, et seemnete ja sortide kasutamisega seotud probleemid on tihedalt seotud andmete puudulikkuse ning institutsioonide rollijaotusega valdkondlikus järelevalves ja korraldamises. Seemneliidu eesmärk on jätkata koostööd nii riigiasutustega kui sektori osapooltega, et parandada sordiandmete kogumist ja kasutamist, suurendada sertifitseeritud seemnete kasutamist ning tugevdada sordikaitse rakendamist Eestis.

Seemneliidu liikmemaksu on METK tasunud vastavalt liidu põhikirjale 650 eurot aastas.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ja METK peavad vajalikuks ka edaspidi liidu tegevuses osaleda ja eelnimetatud ühiseid eesmärgi ellu viia.